

Хвороби, які можуть бути перешкодою для складання НМТ

У 2026 році для вступу до закладів вищої освіти абітурієнти мають надати результати [національного мультипредметного тесту](#).

Однак деякі вступники, які мають певні захворювання, патологічні стани чи інвалідність, або потребують в екзаменаційному центрі особливих умов, які неможливо створити, можуть бути звільнені від проходження НМТ.

Такі вступники замість результатів НМТ для участі в конкурсному відборі до вишів будуть використовувати результати співбесіди в закладі вищої освіти.

У разі подання документів на участь у конкурсному відборі особами з особливими освітніми потребами заклад вищої освіти має забезпечити відповідні умови для проходження ними вступних іспитів.

Перелік захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження ЗНО (НМТ)

№ з/п	Назва захворювання або патологічного стану	Код за МКХ-10	Період, під час якого захворювання та його наслідки або патологічний стан можуть бути перешкодою для проходження ЗНО (НМТ)
1	Активний туберкульоз органів дихання і позалегеневих локалізацій	A15-A19	Під час хвороби та протягом одного року після вилікування
2	Злоякісні новоутворення всіх локалізацій	C00-C97	Під час хвороби та протягом одного року після вилікування

3

Хвороби крові, кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму

3.1	Анемії (середньотяжкі і тяжкі форми), пов'язані з харчуванням, гемолітичні анемії	D50-D5 3 D55-D5 9	Під час хвороби
3.2	Апластичні анемії вроджені	D61.0	Під час спеціального лікування
3.3	Апластичні анемії набуті	D61.1 D61.2 D61.3	Під час хвороби та протягом року після виліковування
3.4	Гемофілія (тяжкі форми)	D66 D67	Під час спеціального лікування
3.5	Гемофілія (легкі та середньотяжкі форми)	D66 D67	Під час загострення
3.6	Агранулоцитоз	D70	Під час загострення та протягом шести місяців із моменту ремісії
3.7	Ідіопатична тромбоцитопенічна пурпура (хвороба Верльгофа)	D69.3	Під час хвороби та протягом одного року після виліковування
3.8	Стан після трансплантації кісткового мозку, печінки, нирок, інших органів (без ускладнень)		Під час імуносупресивної терапії та протягом одного року після її закінчення
3.9	Вроджені імунодефіцитні стани, що супроводжуються рецидивами інфекційних ускладнень, патологічними змінами кровотворної системи, інших органів	D80-D8 2 D84 G11.3 E31.0 E85.0 Q80.3 Q99.8 D61.0 D70 D71 B37.2	Під час спеціального лікування

4

Хвороби ендокринної системи

4.1	Захворювання гіпофіза, щитоподібної залози, наднирників, парашитовидних залоз із значним або помірним порушенням функції	E00 E03 E05 E06.0 E06.1	Під час клініко-гормональної субкомпенсації або декомпенсації на фоні медикаментозної терапії
-----	--	-------------------------------------	---

		E20	
		E21.0	
		E21.1	
		E22.0	
		E23.0	
		E24.0	
		E24.1	
		E24.3	
		E24.8	
		E24.9	
		E25.0	
		E26.0	
		E27	
		E21.0	
		E22.0	
		E22.8	
4.2	Стан після медичних процедур на ендокринній залозі (оперативне видалення, в тому числі часткове, променева терапія тощо)	E24.3	Під час клініко-гормональної субкомпенсації або декомпенсації на фоні замісної терапії
		E26.0	
		C73	
		C74	
		C75.0	
		C75.1	
4.3	Цукровий діабет	E10-E14	Під час клініко-метаболічної субкомпенсації або декомпенсації
5	Розлади психіки та поведінки		
5.1	Гострі і транзиторні психотичні розлади	F23	Протягом психотичного стану
5.2	Помірний чи тяжкий епізод рекурентної чи біполярної депресії	F32.1-F32.3	Протягом епізоду афективних розладів
5.3	Маніакальний чи змішаний епізод з психотичними чи без психотичних симптомів	F30.1 F30.2	Протягом епізоду афективних розладів
5.4	Тривожно-фобічні розлади (агорафобія, соціальні фобії, специфічні (ізольовані) фобії, що зумовлюють стани, що впливають на процедуру оцінювання)	F40.0 F40.1	Протягом періоду загострення, яке впливає на ситуацію оцінювання, визначеного психіатром
5.5	Панічний розлад помірної тяжкості та тяжкий	F41.00 F41.01	Протягом періоду загострення, визначеного психіатром
5.6	Генералізований тривожний розлад	F41.1	Протягом періоду загострення, визначеного психіатром

5.7	Обсесивно-компульсивний розлад	F42	Протягом періоду неконтрольованих пацієнтом obsesій, визначеного психіатром
5.8	Розлади харчової поведінки (анорексія, булемія)	F50.0-F50.3	Протягом періоду часу, коли вага пацієнта потребуватиме інтенсивної терапії, реабілітаційних заходів
5.9	Гіперкінетичні розлади (стани з тяжкими порушеннями активності та уваги, що потребують особливих умов при оцінюванні)	F90.0 F90.1	Протягом періоду часу, коли порушення активності та уваги потребують особливих умов для оцінювання, визначеного психіатром
5.10	Елективний мутизм	F94.0	Протягом періоду часу, при якому стан мовленнєвої комунікації вимагатиме створення особливих умов для оцінювання
5.11	Тикозні розлади з тяжкими стигматизуючими вокалізаціями чи моторними тиками	F95.1 F95.2	Протягом періоду загострення тикозної симптоматики, визначеного психіатром
5.12	Розлади загального розвитку (аутистичні розлади) при тяжких порушеннях концентраційної функції уваги, тяжкій стереотипній поведінці, агресії, аутоагресії, коморбідній депресії	F84	Протягом періоду загострення симптоматики, яка вимагає створення особливих умов для оцінювання дитини, тривалість якого визначає психіатр
6	Хвороби нервової системи		
6.1	Прогресуючі захворювання нервової системи (м'язова дистрофія, розсіяний склероз тощо)	G11-G73	Постійно, але в разі неможливості створення особливих (спеціальних) умов
6.2	Захворювання нервової системи в гострому та відновному періодах	G09 I69 T90	Протягом одного року з початку захворювання
6.3	Епілепсія та епілептичні синдроми у фармакорезистентній формі	G40	Постійно
6.4	Spinabifida (неповне закриття хребетного каналу) з вираженими і різко вираженими руховими і тазовими порушеннями	Q05-Q09	Постійно, але в разі неможливості створення особливих (спеціальних) умов
7	Хвороби ока та придаткового апарату		
7.1	Сліпота обох очей (коригована гострота зору нижче 0,1 або концентричне звуження полів зору до 20 град. від точки фіксації)	H54.0- H54.7	Постійно

		H16.0- H16.9 H15.0 H15.1 H15.8 H15.9 H20.0- H20.2 H20.8 H46 H48	
7.2	Запальні захворювання рогівки, склери, судинної оболонки, сітківки, зорового нерва, які мають прогресуючий або рецидивуючий перебіг		Під час спеціального лікування
7.3	Одностороння та двостороння афакія або артіфакія	H27.0 Z96.1	Протягом трьох місяців після хірургічного втручання (далі період визначається індивідуально (залежно від результату лікування) та зазначається разом із діагнозом у висновку лікарсько-консультативної комісії)
7.4	Глаукома з декомпенсацією внутрішньоочного тиску після хірургічного лікування на одному або на обох очах	H40.0- H40.6 H40.8 H40.9 H42.0 H42.8	Протягом трьох місяців після операції (далі період визначається індивідуально (залежно від результату лікування) та зазначається разом із діагнозом у висновку лікарсько-консультативної комісії)
7.5	Ускладнена дегенеративна міопія незалежно від ступеня (при хронічній периферичній дистрофії сітківки з наявністю передрозриву чи розриву)	H44.2	Постійно
7.6	Стан після хірургічного втручання на рогівці, скловидному тілі, сітківці	H59 H59.0 H59.8 H59.9	Протягом трьох місяців після операції (далі період визначається індивідуально (залежно від результату лікування) та зазначається разом із діагнозом у висновку лікарсько-консультативної комісії)
7.7	Проникаючі поранення і контузії органу зору середнього і важкого ступенів тяжкості	S05.0-S 05.9	Протягом трьох місяців після травми (далі період визначається індивідуально (залежно від результату лікування) та зазначається разом із діагнозом у висновку лікарсько-консультативної комісії)
8	Двобічна глухота з вестибулярними розладами	H90-H9 1	Постійно

9

Хвороби системи кровообігу

9.1	Гостра ревматична лихоманка	I00-I02	Під час хвороби та протягом одного року після останньої атаки
9.2	Хронічні ревматичні захворювання серця з явищами хронічної серцево-судинної недостатності II, III ступенів	I05-I06	Під час спеціального лікування
9.3	Неревматичні ураження клапанного апарату серця і м'яза (міокардити, ендокардити та перикардити), серця з явищами хронічної серцево-судинної недостатності II, III ступенів	I30-I32 I90	Під час спеціального лікування
9.4	Кардіоміопатії (дилатаційна, гіпертрофічна, рестриктивна)	I42-I43	Під час спеціального лікування
9.5	Вроджені аномалії системи кровообігу з явищами хронічної серцево-судинної недостатності II, III ступенів	Q20-Q28	Під час спеціального лікування
9.6	Стани після хірургічних втручань на серці з явищами хронічної серцево-судинної недостатності II, III ступенів	Q20-Q28 I05-I09 I30 I33 I38 I39 I42-I43 I50-I52 Z54	Протягом шести місяців після операції

10

Хвороби органів дихання

10.1	Бронхіальна астма неконтрольована або частково контрольована (важкий перебіг)	J45.8 J46	Під час загострення
10.2	Операції з приводу вад розвитку легенів (кіст, лобарної емфіземи, гіпоплазії, секвестрації) і бронхоектатичної хвороби	Q32-Q34	Протягом шести місяців після операції
10.3	Операції на органах середостіння (трахеї, стравоході, при доброякісних пухлинах і кістах)	Q34 D00 D13 K22.2 T28	Протягом шести місяців після операції
10.4	Операції з приводу діафрагмальної грижі	K44	Протягом шести місяців після операції

11

Хвороби органів травлення

11. 1	Неспецифічний виразковий коліт	K51	Під час загострення
11. 2	Хвороба Крона (середньоважка та важка форми)	K50	Під час загострення
11. 3	Синдром короткої кишки	K91.4	Постійно
11. 4	Операції на товстій кишці і аноректальній ділянці, ускладнені нетриманням калу	Q42-Q43	Протягом одного року після операції
11. 5	Хронічний гепатит з високим або помірним ступенем активності та (або) фіброзом		Під час загострення
11. 6	Фіброз печінки та (або) цироз печінки	K74 K76.6 I85	Під час загострення
11. 7	Печінкова недостатність	K72	Під час стаціонарного лікування

12 ***Хвороби шкіри та підшкірної клітковини***

12. 1	Псоріаз, атопічний дерматит/екзема, токсична еритема у стадії загострення	L20 L40 L53.0	Під час загострення
12. 2	Аутоімунні хвороби з рецидивуючим та хронічним перебігом (пемфігус, дерматит Дюрінга, бульозний епідермоліз - проста форма, псоріаз артропатичний, субкорнеальний пустульоз Снеддона - Вількінсона	L10.0 L13.0 L13.1 L40.5 Q 81.0	Під час загострення
12. 3	Бульозний епідермоліз - дистрофічна форма, склеродермія із проявами склеродактилії, спадковий кератоз долонно-підшовний, пігментна ксеродерма, псоріаз артропатичний зі стійкими руховими порушеннями	Q81.2 L 94.3 Q82.1 Q82.8 M07.0- M07.3 M09.0	Під час спеціального лікування

13 ***Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини***

13. 1	Ревматоїдний артрит, юнацький (ювенільний) артрит та інші запальні артропатії з порушенням функції суглоба і частими загостреннями (два рази на рік і більше)	M00-M25	У разі неможливості створення особливих (спеціальних) умов або під час загострення
----------	---	---------	--

13. 2	Системні хвороби сполучної тканини	M30-M 36	Під час загострення
13. 3	Деформації хребта та (або) грудної клітки III, IV ступенів із значними порушеннями функції органів грудної клітки (не оперовані)	M41 Q67.5 Q67.6 Q67.7	Постійно, але у разі неможливості створення особливих (спеціальних) умов)
13. 4	Стан після операції щодо деформації хребта та (або) грудної клітки	M41 Q67.5 Q67.6 Q67.7	Протягом шести місяців після операції

14 **Хвороби сечостатевої системи**

14. 1	Гломерулярні хронічні захворювання нирок, швидко прогресуючий нефритичний синдром, хронічний нефротичний синдром, спадкова нефропатія	N00-04 Q82 R80	Протягом трьох місяців після останнього загострення
14. 2	Хронічний тубулоінтерстиціальний нефрит у стадії зворотного розвитку	N16	Протягом трьох місяців після останнього загострення
14. 3	Хронічна та неуточнена ниркова недостатність зі стійким порушенням функції нирок	N18	Під час спеціального лікування
14. 4	Гострі захворювання нирок	N17	Під час перебування в стаціонарі та протягом шести місяців після виписки зі стаціонару
14. 5	Оперовані ускладнені вади розвитку нирок і сечовивідних шляхів з порушенням уродинаміки та функції нирок	Q60-Q6 4 Q62, Q62.0 Q62.3 Q62.7	Під час перебування в стаціонарі та протягом трьох місяців після виписки зі стаціонару
15	Переломи кісток верхніх кінцівок (при переломах кісток провідної руки)	S40-S4 9 S50-S5 9 S60-S6 9	Протягом іммобілізації та одного місяця з дня зняття іммобілізації
16	Переломи кісток нижніх кінцівок	S70-S7 9 S80-S8 9	Протягом іммобілізації та восьми тижнів із дня зняття іммобілізації, але в разі неможливості створення особливих спеціальних умов

		S90-S9 9	
17	Переломи черепа, лицевих кісток	S02.0-S 02.9	Під час перебування в стаціонарі та протягом трьох місяців після виписки зі стаціонару
18	Черепно-мозкові травми, травматичні ушкодження спинного мозку	S06 S14 S22 S24 S32 S34	Протягом двох місяців після отримання травми
19	Наслідки отруєнь та інших впливів зовнішніх причин	T56.0 T56.1 T56.2 T56.3	Протягом двох місяців після отруєння або інших впливів зовнішніх причин
20	Стан, пов'язаний з наявністю штучного отвору	Z93	Під час використання штучного отвору
21	Захворювання, які не увійшли в цей перелік та призвели до виражених і різко виражених обмежень життєдіяльності (функціональні класи 2 - 4)		Період визначається індивідуально та зазначається разом із діагнозом у висновку лікарсько-консультативної комісії

Створення особливих умов

Водночас, якщо вступник належить до осіб з особливими освітніми потребами, але його діагнозу немає в запропонованому переліку, тоді він повинен скласти НМТ за умови, що йому будуть створені особливі умови.

Для створення таких умов майбутній учасник НМТ під час реєстрації має зробити відповідну позначку про необхідність створення спеціальних умов та надати документи, які підтверджують факт такої необхідності.

У випадку, якщо такі умови можуть бути створені в екзаменаційному центрі, учасник буде складати НМТ.

У випадку, якщо в екзаменаційному центрі немає можливості для створення необхідних умов, регіональний центр оцінювання якості надає офіційну відмову в реєстрації для участі в НМТ такому вступнику. Ця відмова також є підставою для вступу за результатами співбесіди, без складання НМТ.

Для складання НМТ створюються особливі умови за кодами 0101, 0103, 0104, 0202, 0203, 0206, 0301, 0304, 0306, 0401, 0501, 0601, 0701, 0702.

Для осіб, які потребують створення умови за кодом 0204, надається можливість змінювати масштаб зображення на екрані під час проходження комп'ютерного онлайн-тестування.

Водночас технологія проведення онлайн-тестування не потребує створення умов за кодами 0102, 0105, 0201.

**Перелік особливих (спеціальних) умов,
що створюються для осіб з особливими освітніми потребами
в пунктах проведення ЗНО (НМТ)**

№ з/п	Категорія осіб з особливими освітніми потребами	Особливі (спеціальні) умови, що створюються в пунктах проведення ЗНО (НМТ)	
		опис умов	код умов
1	Глухі та особи з порушеннями слуху	Присутність перекладача жестової мови (перекладача-дактилолога) в аудиторії, де відбувається зовнішнє незалежне оцінювання; надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання сертифікаційної роботи	0101
		Виконання сертифікаційної роботи за одним із перших столів аудиторії	0102
		Надання перед початком проведення зовнішнього незалежного оцінювання в аудиторії тексту промови інструктора	0103
		Надання можливості використання слухового апарата, імпланта	0104
		Надання в письмовій (друкованій) формі озвучених текстів до завдань сертифікаційної роботи, що спрямовані на перевірку сформованості вмінь і навичок, необхідних для розуміння мови на слух (аудіювання)	0105
2	Особи з порушеннями зору	Надання у паперовому вигляді тексту, написання якого передбачено на дошці	0201
		Надання можливості використання оптичного збільшувача (лупи) або електронного збільшувача (електронні збільшувачі не мають бути складовими засобів зв'язку, пристроїв обробки, збереження та	0202

	передавання інформації або комутуватися з такими засобами чи пристроями)		
	Надання можливості використання настільного пристрою для додаткового освітлення робочого місця (пристрої мають працювати автономно, без під'єднання до електромережі, а також не мають бути складовими засобів зв'язку, пристроїв обробки, збереження та передавання інформації)	0203	
	Текст зошитів із завданнями сертифікаційної роботи та бланків відповідей має бути надрукований фарбою чорного кольору на білому папері з матовою поверхнею з дотриманням таких вимог до шрифтового оформлення: рублений шрифт, кегль шрифту - не менше 16, збільшення інтерліньяжу - не менше 4 пунктів, довжина рядка від 63 до 153 мм, місткість шрифту - не більше 7,7 (8,5 - для текстів на латинській графічній основі), нормальне або широке світле пряме накреслення вічка*	0204	
	Надання сертифікаційної роботи із завданнями, адаптованими для осіб із глибокими порушеннями зору, надрукованої рельєфно-крапковим шрифтом для написання і читання сліпими (шрифт Брайля); додатковий час для виконання сертифікаційної роботи входить до загального часу, відведеного для виконання сертифікаційної роботи (умова за кодом 0206 додатково не створюється); розумне пристосування процедур проведення зовнішнього незалежного оцінювання та визначення результатів зовнішнього незалежного оцінювання для осіб із глибокими порушеннями зору**	0205	
	Надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання сертифікаційної роботи***	0206	
	Виконання сертифікаційної роботи в аудиторії, що розташована на першому поверсі	0301	
3	Особи з порушеннями опорно-рухового апарату, особи, які одужують після травм, особи із хворобами нервової системи	Наявність у будівлі, де розміщується пункт проведення зовнішнього незалежного оцінювання, зовнішніх сходів і пандусів, обладнаних поручнями з урахуванням технічних вимог до опорних стаціонарних пристроїв відповідно до ДБН В.2.2-17:2006 «Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»	0302
	Наявність у пункті проведення зовнішнього незалежного оцінювання туалету, обладнаного	0303	

універсальною кабіною, доступною для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, відповідно до ДБН В.2.2-17:2006 «Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення»

		Надання можливості супроводжуваним особам допомогти учаснику зовнішнього незалежного оцінювання зайняти робоче місце в аудиторії зовнішнього незалежного оцінювання та вийти з пункту тестування	0304
		Виконання сертифікаційної роботи за столом, придатним для письма на інвалідному візку	0305
		Надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання сертифікаційної роботи***	0306
4	Особи з розладами психіки та поведінки	Надання додаткового часу (до 30 хвилин) для виконання сертифікаційної роботи***	0401
5	Особи, яким встановлено електрокардіо-стимулятор або інший електронний імплантат чи пристрій	Відмова від здійснення за допомогою металодетектора або іншого електронного пристрою контролю за дотриманням особою вимоги щодо заборони мати при собі засоби зв'язку, пристрої зчитування, обробки, збереження та відтворення інформації	0501
6	Особи, які потребують періодичного здійснення індивідуальних медичних процедур із забезпечення життєдіяльності людини та/або контролю за її станом	Наявність кімнати для медичного працівника, в якій можливо здійснювати індивідуальні медичні процедури та контроль за станом особи	0601
		Забезпечення медичним працівником періодичного контролю за станом здоров'я	0701
7	Особи, які мають захворювання, що потребують постійного медичного нагляду	Надання можливості присутності лікаря-спеціаліста (відповідно до діагнозу) в аудиторії, де відбувається зовнішнє незалежне оцінювання	0702

*** Висновок щодо створення цієї особливої (спеціальної) умови може надаватися лише особам з інвалідністю.

Складено на підставі [наказу](#) Міністерства освіти і науки та Міністерства охорони здоров'я № 1027/900 від 29.08.2016 «Деякі питання участі в зовнішньому незалежному оцінюванні та вступних іспитах осіб, які мають певні захворювання та/або патологічні стани, інвалідність».

Поділитися